

DE LA TARTANA AL TRAMBESÓS.

Història del transport públic al Poblenou

↑ Circulació del transport públic pels carrers de Pere IV i Almogàvers: un tramvia dels anomenats "tanks" de la línia 70 (Barcelona - Badalona), un troleibús FD (Diagonal - Poblenou) i un autobús de dos pisos SC (Santa Coloma - Barcelona).

↗ → Cruïlla de Pere IV i Marina i avinguda del Bogatell, per on passaven els tramvies i els autobusos que anaven al Poblenou i a Badalona. Dues fotografies preses el mateix dia des del mateix punt de vista cap al 1925. L'autobús és un imperial descobert pertanyent a la línia B.

En el dossier del número d'enguany emprendrem un viatge que ens conduirà a fer un recorregut històric pel transport públic al Poblenou. I ho farem de la mà de Ferran Amores, Marc Andreu, Nicasi Camps i Pere Parera, a través de la història local ben documentada, però també de l'anècdota i la quotidianitat viscuda. No en va el transport col·lectiu ha estat, està i estarà sempre molt lligat al dia a dia dels poblenovins.

El tren de la costa i primer ferrocarril de la península Ibèrica, amb passos a nivell, tallers i estacions pròpies al barri, a l'avinguda d'Icària, al Bogatell i al que avui és el Parc de Mar i la Ronda Litoral. Una popular *catalana* que baixava del Clot (o hi pujava) i que va ser tartana de cavalls abans que autobús de numeració olímpica. Tramvies tan populars com el 36, que fins i tot arrencava al crit d'un lloro de licorera que avui és gegantó. Projectes tan futuristes, mai realitzats, com el d'un tramvia aeri que havia de circular penjat d'un rail. Un tram de metro llargament reivindicat que va trigar massa a arribar i que, trenta anys després d'haver-se inaugurat, s'ha hagut de refer perquè provocava terratrèmols al carrer de Pujades. Un tramvia d'última generació que en volien dir *metro lleuger* i ha acabat en *tram* d'una Diagonal que no fa tant que existeix. Dues

històriques cotxeres d'autobusos, a Almogàvers-Roc Boronat i a la zona Fòrum, que fa relativament poc que s'han buidat i enderrocats per fer-hi hotels. Una fàbrica local de doble nom, Can Girona o Macosa, que feia vagons de metro i va acabar engolida per la multinacional GEC-Alsthom. I un antic nus de comunicacions a Pere IV, Marià Aguiló i Sant Joan de Malta, els famosos Quatre Cantons, que va donar nom a una històrica revista del barri. Tot això, i més, és la història del transport públic al Poblenou.

Una història del transport públic al Poblenou que és indestruïble de la de la resta de Barcelona, i de la dels municipis del voltant. Perquè la implantació i l'evolució dels diferents mitjans de transport al Poblenou, des de les tartanes, el tren de Mataró i els tramvies de cavalls o de vapor fins als autobusos, el metro i els tramvies moderns, estan determinades per la història de la ciutat i d'un barri obrer que havia (i ha) de moure mercaderies i treballadors, veïns i ciutadans. I, darrerament, també turistes. A tots ells s'adreça aquest dossier sobre la història del transport al barri. Un barri històricament mogut que caminaria coix cap al futur si la seva memòria no ens permetés viatjar al passat. També el dels transports.

